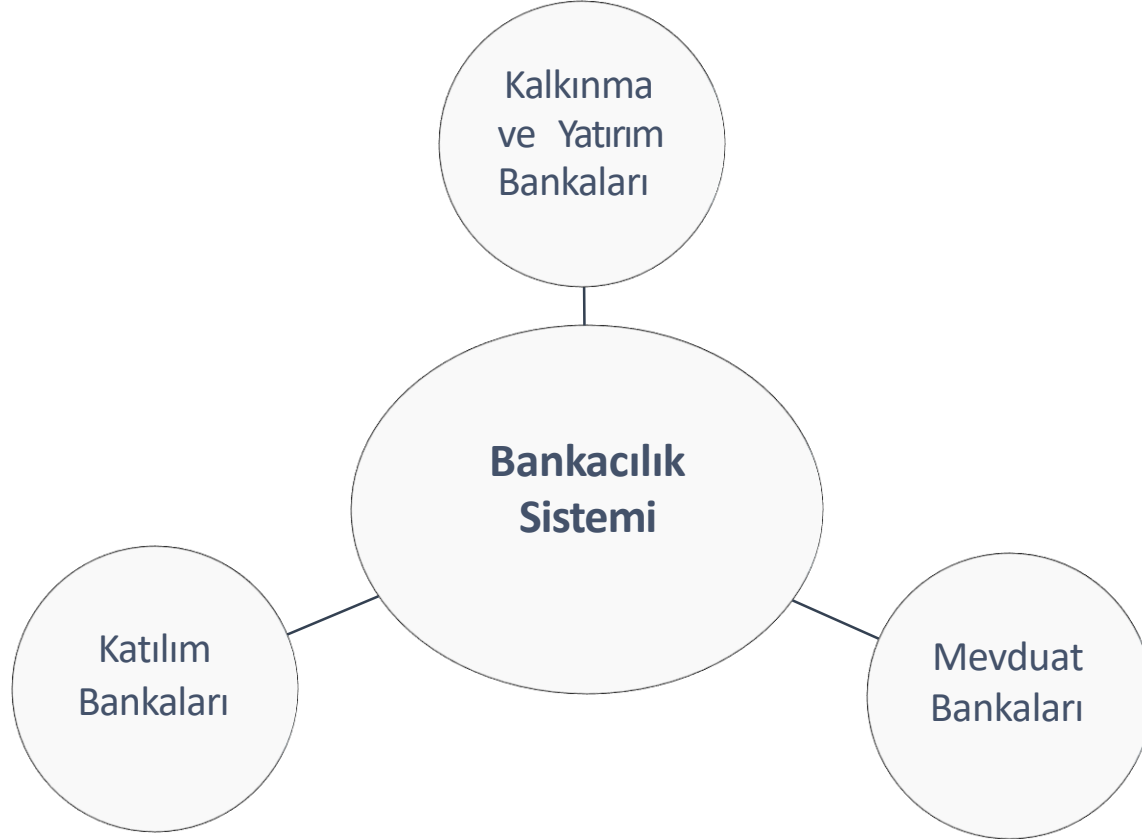

Türk Finans Sisteminde Katılım Bankacılığı

ARALIK, 2017

Türk Bankacılık Sektörünün Büyüklüğü (ARALIK,2017)

BANKALAR	KURULUŞ SAYISI	AKTİFLER		TOPLANAN FONLAR		KULLANDIRILAN FONLAR	
		MİLYON TL	PAYI (%)	MİLYON TL	PAYI (%)	MİLYON TL	PAYI (%)
Mevduat Bankaları	33	2.922.680	89.71	1.613.839	93.87	1.905.940	88.83
Katılım Bankaları	5	160.136	4.91	105.310	6.12	106.733	4.97
Kalkınma ve Y.Bankaları	13	175.002	5.31	0	0	132.807	6.19
Toplam	51	3.257.819	100	1.719.149	100	2.145.480	100

Katılım Bankaları

- Türk Bankacılık Sisteminde alternatif değil, sistemi tamamlayıcı bankalardır.
- Mevduat Bankaları ile Kalkınma ve Yatırım Bankaları yanında üçüncü tarz bir bankacılıktır.
- Fonksiyonel olarak mevduat bankalarına benzemektedirler. Fon toplama ve kullandırma yöntemleri farklıdır.

Temel Prensipler

- Faiz Yasağı
- Ticaret Esası (Reel ekonomiye bağıllık, borç finansmanıyasağı)
- Ortaklık ve Risk Paylaşımı Esası
- Garar (Aşırı belirsizlik) Yasağı
- Spekülasyon Yasağı
- Bazı Maddelerle İlgili Yasaklar (alkollü içecek, kumar,şans oyunları, silah, tütün vd.)
- Şeffaflık Esası

Katılım Bankalarının Fon Toplama Yöntemleri

i. Özel Cari Hesaplar

- Vadesizdir,
- İstenildiği anda kısmen veya tamamen çekilebilir,
- Getiri ödenmez.

ii. Katılma Hesapları

- Yatırılan fonların işletilmesi sonucunda elde edilen kar ve zarar paylaşılır,
- Önceden belirlenmiş bir getiri ödenmez,
- Ödenecek getiri vade sonunda belli olur,
- Anapara garantisi verilmez.
- Tasarrufların banka tarafından kullanılması sonucunda elde edilen kar, müşteri ve banka arasında önceden belirlenen orana göre(genel oran %80 müşteri, %20 bankadır) paylaşılır.

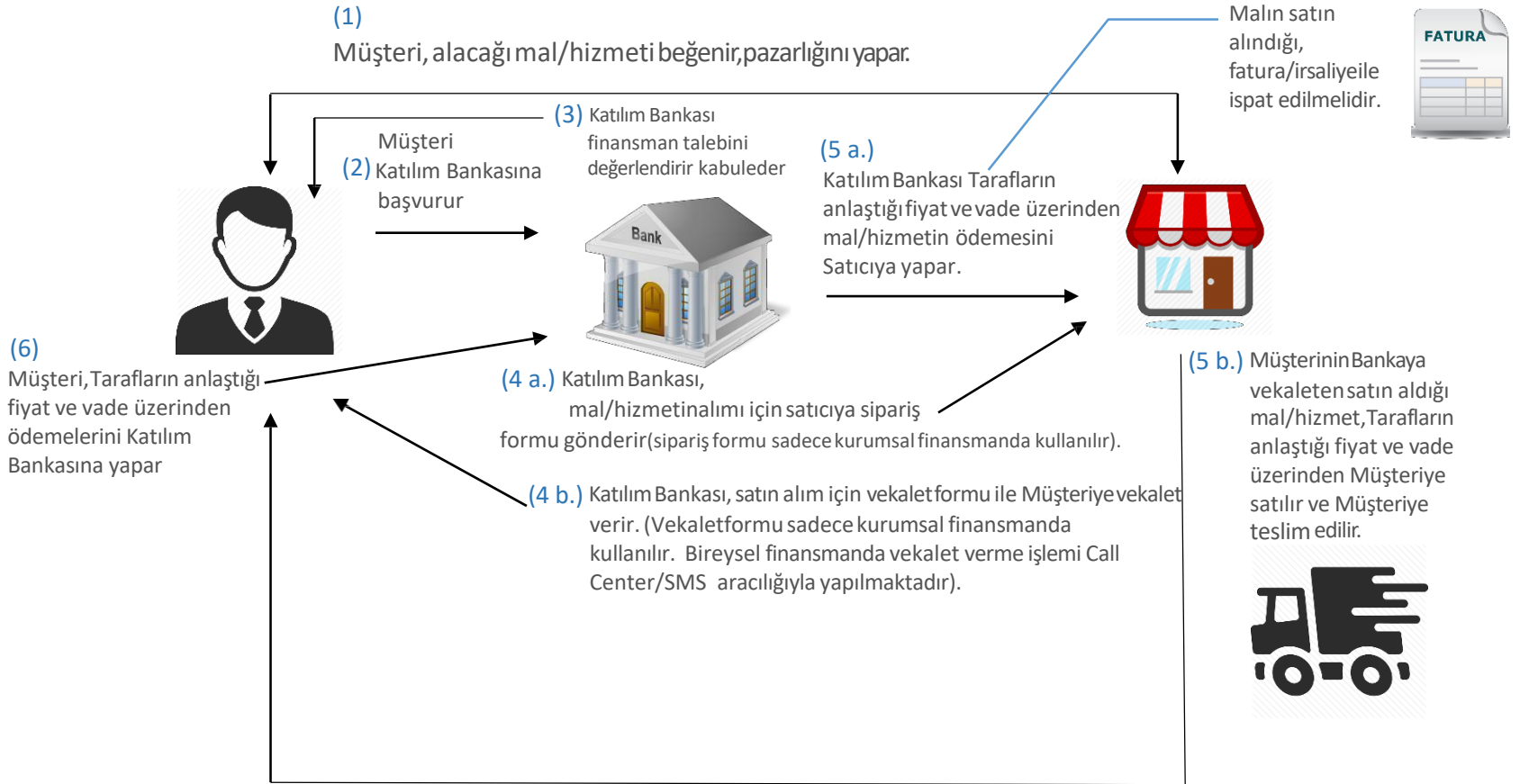
i. Kurumsal Finansman Desteği

- Fon kullanmak isteyen müşterinin ihtiyaç duyduğu mal ve hizmet alımının finansmanıdır,
- Mal ve hizmet bedeli peşin olarak satıcıya ödenir,
- Mal bedeli üzerine bankanın kârı eklenir ve yeni tutar üzerinden müşteri bankaya borçlanır,
- Alım-satıma ilişkin belgenin şubece saklanması zorunludur.

ii. Bireysel Finansman Desteği:

- Tüketicilerin araç, konut ve tüketim malı ihtiyacının finansmanıdır,
- Alınacak konut, araç ve diğer mal/hizmetin bedeli katılım bankası tarafından peşin olarak satıcıya ödenir,
- Üzerine banka kârı eklenerek alıcı vadeli olarak borçlandırılır.

Katılım Bankalarında Bireyselve Kurumsal Finansman Desteği Mekanizması

i. Finansal Kiralama

- Müşterinin belirlediği taşınır/taşınmaz mallar katılım bankasınca satın alınır,
- Müşteriye kiralanır,
- Ödemeler bittikten sonra devredilir.

ii. Kâr-zarar Ortaklığı Yatırımı

- Müşterilerle ortak yatırım söz konusudur,
- Finansman ve kar/zarar katılma oranı belirlenir,
- Kar ve zarar ortaklığı yatırım sözleşmesi yapılır.

Katılım Bankalarının Gelişimi

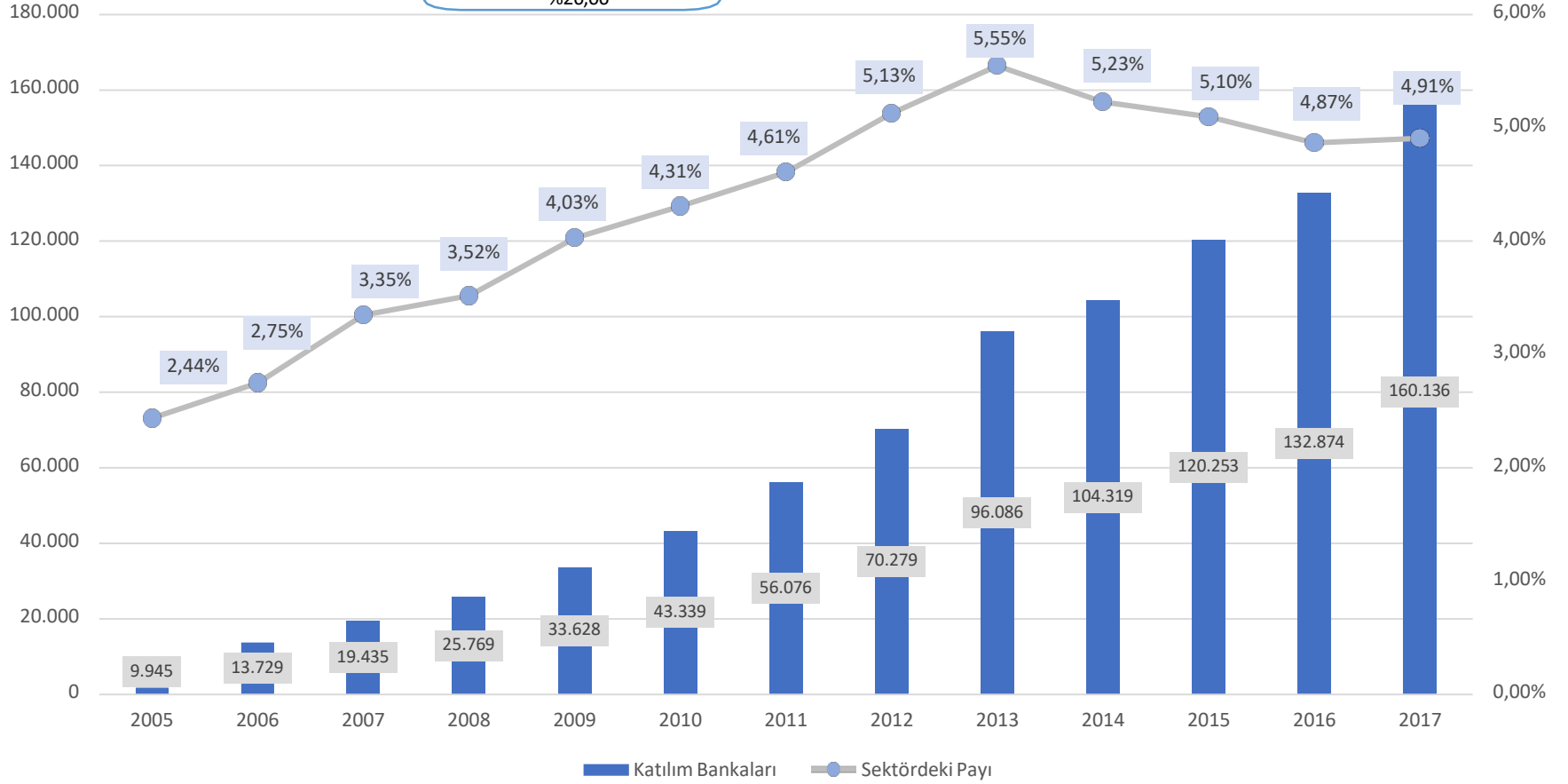
- Aktifler
- Toplanan Fonlar
- Kullandırılan Fonlar
- Toplanan Fonların Kullandırılma Nispeti
- Özkaynaklar
- Başlıca Finansal Rakamlar
- Şube Ve Personel

Aktif Gelişimi (BinTL)

Yıllar	Katılım Bankaları	Büyüme (%)	Bankacılık Sektörü	Sektördeki Payı (%)
2005	9.945.431	36,26%	406.915.000	2,44%
2006	13.729.720	38,05%	498.587.000	2,75%
2007	19.435.082	41,55%	580.607.000	3,35%
2008	25.769.427	32,59%	731.640.000	3,52%
2009	33.628.038	30,50%	833.968.000	4,03%
2010	43.339.000	28,88%	1.006.672.000	4,31%
2011	56.076.929	29,39%	1.217.711.000	4,61%
2012	70.279.000	25,33%	1.370.614.000	5,13%
2013	96.086.000	36,72%	1.732.413.000	5,55%
2014	104.319.000	8,56%	1.994.329.000	5,23%
2015	120.253.000	15,27%	2.357.453.000	5,10%
2016	132.874.000	10,50%	2.730.942.000	4,87%
2017	160.136.000	20,51%	3.257.819.000	4,91%

AKTİF GELİŞİMİ(%)

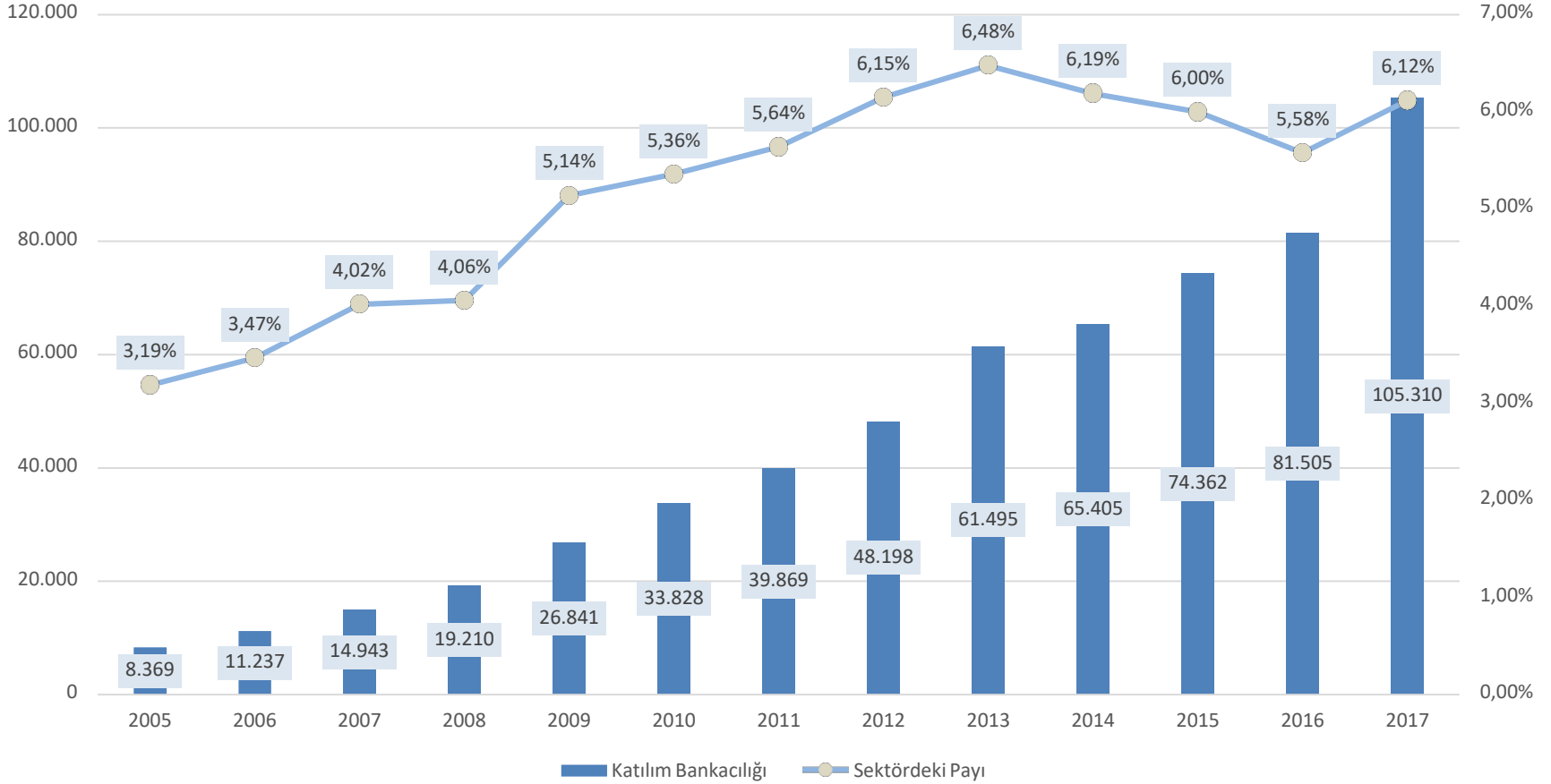
Yıllık Bileşik Büyüme Oranı:
%26,06

Toplanan Fon Gelişimi (BinTL)

Yıllar	Katılım Bankaları	Büyüme (%)	Bankacılık Sektörü	Sektördeki Payı (%)
2005	8.369.000	39,67%	261.948.000	3,19%
2006	11.237.000	34,27%	324.069.000	3,47%
2007	14.943.000	32,98%	371.927.000	4,02%
2008	19.210.000	28,56%	472.695.000	4,06%
2009	26.841.000	39,73%	522.415.000	5,14%
2010	33.828.000	26,03%	631.119.000	5,36%
2011	39.869.282	17,86%	707.510.000	5,64%
2012	48.198.000	20,89%	783.888.000	6,15%
2013	61.495.000	27,59%	949.319.000	6,48%
2014	65.405.000	6,35%	1.056.679.000	6,19%
2015	74.362.000	13,70%	1.250.016.000	6,00%
2016	81.505.000	6,60%	1.459.269.000	5,58%
2017	105.310.000	29,20%	1.719.149.000	6,12%

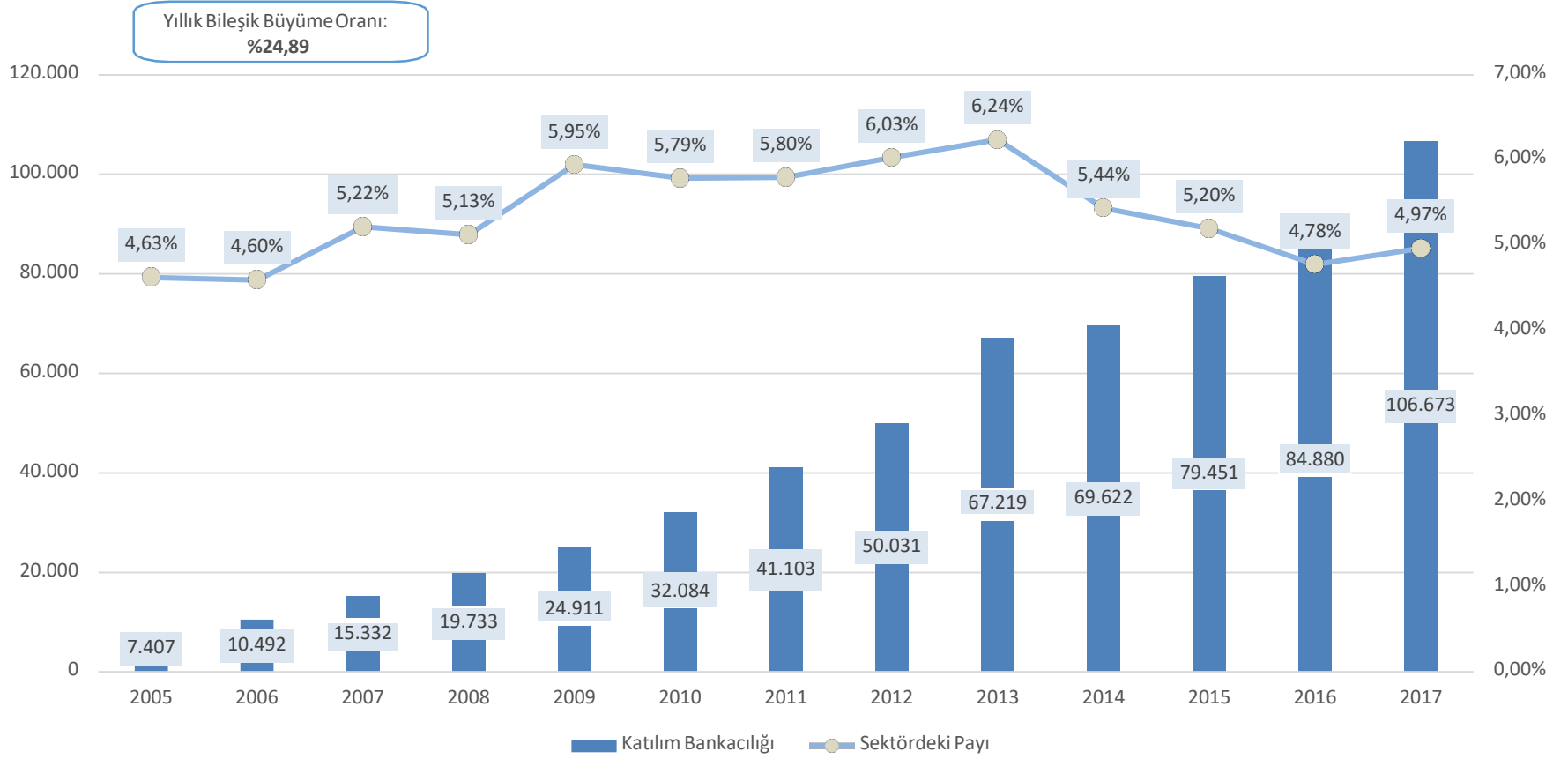
Toplanan Fon Gelişimi (%)

Kullandırılan Fon Gelişimi (Bin TL)

Yıllar	Katılım Bankaları	Büyüme (%)	Bankacılık Sektörü	Sektördeki Payı (%)
2005	7.407.000	51,35%	160.005.000	4,63%
2006	10.492.000	41,65%	228.141.000	4,60%
2007	15.332.000	46,13%	293.928.000	5,22%
2008	19.733.000	28,70%	384.417.000	5,13%
2009	24.911.209	26,24%	418.684.000	5,95%
2010	32.084.000	28,79%	554.128.000	5,79%
2011	41.103.435	28,11%	708.771.000	5,80%
2012	50.031.000	21,72%	829.597.000	6,03%
2013	67.219.000	34,35%	1.077.495.000	6,24%
2014	69.622.000	3,58%	1.280.126.000	5,44%
2015	79.451.000	14,11%	1.526.847.000	5,20%
2016	84.880.000	6,84%	1.773.745.000	4,78%
2017	106.673.000	25,74%	2.145.479.000	4,97%

Kullandırılan Fon Gelişimi (%)

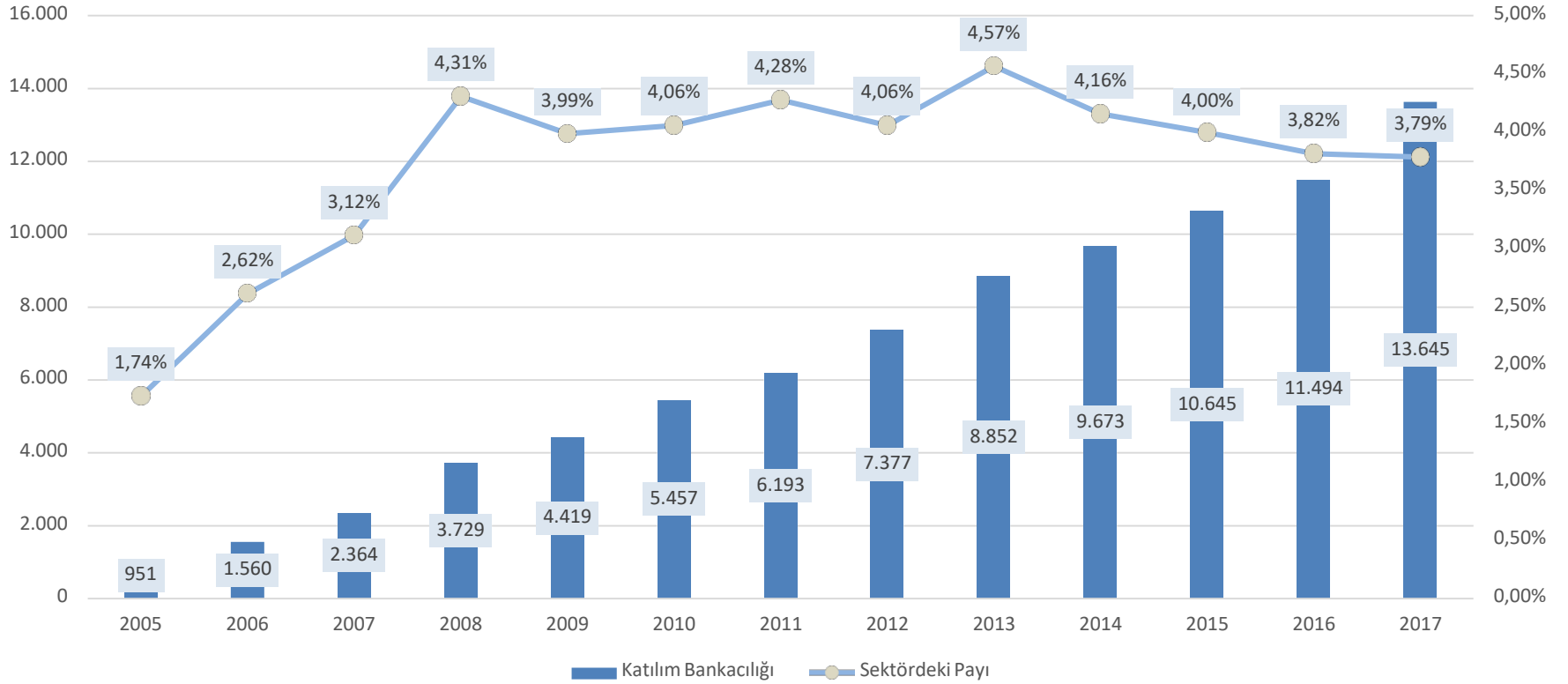

Özkaynak Gelişimi (BinTL)

Yıllar	Katılım Bankaları	Büyüme (%)	BankacılıkSektörü	Sektördeki Payı (%)
2005	951.000	6,61%	54.687.000	1,74%
2006	1.560.000	64,04%	59.538.000	2,62%
2007	2.364.000	51,54%	75.850.000	3,12%
2008	3.729.000	57,74%	86.425.000	4,31%
2009	4.419.564	18,52%	110.874.000	3,99%
2010	5.457.000	23,47%	134.545.000	4,06%
2011	6.193.314	13,49%	144.650.000	4,28%
2012	7.377.000	19,11%	181.882.000	4,06%
2013	8.852.000	19,99%	193.745.000	4,57%
2014	9.673.000	9,27%	232.007.000	4,16%
2015	10.645.000	10,00%	262.275.000	4,00%
2016	11.494.000	8,00%	300.172.000	3,82%
2017	13.645.000	18,71%	359.091.000	3,79%

Özkaynak Gelişimi (%)

Yıllık Bileşik Büyüme Oranı:
%24,85

Katılım Bankalarının Başlıca Finansal Büyüklükleri (MilyonTL)

No	Finansal Başlıklar	31.12.2016	31.12.2017	Yıl Sonuna Göre Değişim (%)
1-	TOPLANAN FONLAR	81.505	105.310	29,21%
	TL	48.313	57.494	19,00%
	YP	29.984	43.180	44,01%
	YP-MADEN	3.208	4.636	44,51%
2-	KULLANDIRILAN FONLAR	84.880	106.733	25,75%
3-	AKTİF TOPLAM	132.874	160.136	20,52%
4-	TAKİPTEKİ ALACAKLAR (BRÜT) KULLANDIRILAN FONLAR	3,70%	3,20%	-
5-	ŞUBE SAYISI	959	1032	7,61%
6-	PERSONEL SAYISI	14.465	15.029	3,90%

Şube Ve Personel Gelişimi

Yıllar	Şubeler	Büyüme (%)	Personel	Büyüme (%)
2005	290	14,00%	5.740	20,00%
2006	355	22,00%	7.114	24,00%
2007	422	19,00%	9.215	30,00%
2008	530	26,00%	11.022	20,00%
2009	560	6,00%	11.802	7,00%
2010	607	8,00%	12.677	7,00%
2011	685	13,00%	13.857	9,00%
2012	829	21,00%	15.356	11,00%
2013	966	17,00%	16.763	9,00%
2014	990	2,00%	16.280	-3,00%
2015	1.080	9,00%	16.554	1,70%
2016	957	-11,30%	14.492	-12,40%
2017	1032	7,83%	14.874	0,03%

Bir Sermaye Piyasası Ürünü Olarak Sukuk

- Sak kelimesinin çoğuludur ve eşit değerli sertifikalardır. Bölünmez hisselerle sahiplik yetkisini temsil ederler.
- Özel projelere veya özel yatırımlara konu varlıklar üzerinde sertifika sahipleri lehine hak tesisini sağlarlar.
- Bir varlığa dayanmaktadırlar(“asset-based”/”asset-backed”)
- Genel olarak dayanak varlıklar bir Özel Amaçlı Şirkete (VKŞ/SPV)devredilir.
- Varlıklardan doğan gelirler üzerinde hak tesis ederler.
- Organize piyasalara kote edilme özelliğine sahip oldukları gibi derecelendirme kuruluşları tarafından da değerlendirilebilirler.
- İkincil piyasalarda işlemgörebilirler.
- Sabit veya değişken getirili olabilirler.

2010 - 2017 Yılları Arası Toplam Sukuk İhraçları

2010-2017 Yılları Arası	Toplamı (Bin TL)
Katılım Bankaları	23.084.605
Özel Şirketler	325.000
Kamu	36.839.914
TOPLAM	59.924.519
Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, MKK, TKBB	

Genel Değerlendirme

1. Katılım bankaları bankacılık sisteminin tamamlayıcıları olup, çeşitli sebeplerle sistem dışı kalmış atıl fonları, sisteme kazandırmışlardır.
2. Bu bankalar fon kullanan sanayici ve iş adamlarına alternatif finansman imkanı sağlamışlardır.
3. Kâr/Zarara katılma esasına dayalı olarak çalışan Katılım Bankaları bu sistemin ve sağlıklı fon kullandırma yöntemlerinin tabii bir sonucu olarak ekonomide yaşanan mali ve ekonomik krizlerden daha az etkilenmektedirler.
4. Tasarrufçu kesime tatminkar getiri dağıtabilmişlerdir.
5. Ticari ve sınai kesime rekabetçi ve ekonomik maliyetlerde fonlamayapabilmişlerdir.
6. Düzenli kamu denetimleri sistemin gelişmesine önemli katkı sağlamıştır.
7. Katılım Bankaları DİBS'lere yatırım yapmadığı için kaynaklarını ülkemiz firmalarına fon olarak kullandırmayı esas alan bir iş planına sahiptir.

Genel Değerlendirme

8. Katılım Bankaları Körfez sermayesinin Türkiye'ye çekilmesinde önemli bir rol oynayabilirler. Türk Hazinesinin geçtiğimiz aylarda ihraç ettiği Kira Sertifikası ihraçlarıyla kaynak açığı bulunan ülkemize bu bölgeden önemli miktarda sermaye çekilmesi mümkün olabilecektir. Bu nedenle, söz konusu mali aracın çıkarılması ekonomimize olumlu katkı sağlamıştır. Bugüne kadar 59 Milyar TL'nin üzerinde Kira Sertifikası ihracı gerçekleştirilmiştir.
9. Katılım bankalarımız uluslararası piyasalardan muhtelif yapılandırılmış finansman ürünü ile uygun maliyet ve vadelerle borçlanma imkanlarını her geçen gün artırmakta olup bu imkanlarını müşterilerinin rekabet avantajı sağlayacağı fon kullandırmalarına dönüştürmektedir. Körfez bölgesinden Sendikasyon yoluyla temin edilen ve giderek yaygınlaşan "Murabaha" finansmanında önemli rol almaktadırlar. Ülkemizde yeni gelişen bu finansman modelinden şu ana kadar 2 (iki) Milyar Doları aşan tutarda finansman temin edilmiştir.

Özet Olarak

Bilançonun pasifinde yer alan ve halktan toplanan tasarrufların oluşturduğu yükümlülüklerde;

- Kâr ve zarara katılma yöntemi sabit oranlı yükümlülüğe nazaran katılım bankalarına rahatlık sağlayarak krizlerin aşılmasına yardımcı olmuştur.
- Faiz riski almayan katılım bankaları, açık pozisyon yapmayarak kur riskide yüklenmemişlerdir.

Bilançonun aktifinde yer alan kredilerde;

- Bu bankaların çalışma prensipleri gereğince fonların mutlaka bir proje veya emtia ve ekipman tedariki karşılığında kullanılması ve finansman bedelinin işletme yerine işletmeye mal ve hizmet temin eden satıcıya fatura karşılığında ödenmesi, bu fonların verilmiş amacı dışında, riskli ve spekülasyon alanlarında kullanımını önlemektedir.
- Ayrıca bu yöntem kullanılan fonun ve firmanın kontrolünü kolaylaştırmaktadır.
- Fonların taksitli kullanılması ve genellikle taksitlerin aylık tahsil edilmesi seyyaliyeti ve emniyeti arttırmaktadır.
- Fonların fatura karşılığı kullanılması, işletmenin ihtiyacından fazla fon kullanmasını engelleyerek finansmanda irrasyonel davranışları önlemektedir.

Özet Olarak

- Diğer taraftan, katılım bankalarının kendi bünyelerindeki fon kullandırma yöntemlerinden olan finansal kiralama yöntemi, fon kullanan firmaların nakit akımlarına uygun tarzda fonlanmasında ve finansmanın fon kullandırma tekniğine, başka bir ifadeyle yatırımın uzun vadeli finansmanla yapılması ilkesine uygun olmasını sağlamaktadır.
- Bu yöntemler, katılım bankalarının kullandıkları fonların emniyetini artırarak aktif kalitesini yükseltmektedir.

Ayrıca, Katılım Bankaları bütün finansman sağlama işlemlerini prensipleri gereğince faturaya veya bir belgeye dayandırdıkları için kayıt dışı ile mücadele konusunda devlete yardımcı olmaktadır.

Neticede Katılım Bankacılığı; Sadece faizsizlik özelliği olan bir bankacılık türü değil, aynı zamanda bilançonun pasifindeki yükümlülüklerin riskini azaltıcı, aktifindeki kredilerin emniyetini ve dolayısıyla aktif kalitesini arttırıcı özelliği olan bir bankacılıktır.

TEŐEKKÜRLER